

Eva Hoas

En gemensam vuxenutbildningsregion – auktorisationsystem SFI samt all vuxenutbildning

Ärende

Åtta kommuner har vid två tidigare tillfällen upphandlat utbildning för SFI och fått överprövningar som lett till att upphandlingarna behövde göras om. EU-domstolen avkunnade i juni 2016 en dom som innebär en förändrad rättspraxis. När alla leverantörer som uppfyller kraven, och leverantörer löpande kan ansluta sig till ett auktorisationsystem, ska avtalen inte anses utgöra "kontrakt" och därför inte omfattas av upphandlingskyldighet enligt LOU. Avgörandet innebär att upphandlande myndigheter kan upphandla varor och tjänster, som inte omfattas av lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV), i form av ett auktorisationsystem utan att tillämpa lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU).

Bildnings- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

1. Danderyds kommun beslutar att införa ett auktorisationsystem för SFI i samverkan med de kommuner som väljer att ansluta till systemet.
2. Chef för myndighet och stöd får i uppdrag att presentera ett auktorisationsunderlag med kravspecifikation till Utbildningsnämndens sammanträde i mars 2018.
3. Danderyds kommun beslutar att auktorisationsystemet ska omfatta all vuxenutbildning

Bakgrund

Åtta kommuner, de så kallade "SFI8" kommunerna har tidigare genomfört en upphandling tillsammans. Dessa består dels av de fem KCNO (Kunskapscentrum Nordost) kommunerna; Danderyds kommun, Täby kommun, Vallentuna kommun, Vaxholms kommun och Österåkers kommun

Datum 2017-11-21
Diarienummer BUN 2013/0310

Eva Hoas

samt följande kommuner; Sollentuna kommun, Solna stad, och Upplands Väsby kommun.

Omgång ett överprövades på grund av väsentlig ändring av förfrågningsunderlag och kommunerna förlorade i förvaltningsrätten. Även omgång två överprövades, då på grund av överträdande av proportionalitetsprincipen, samt principerna om transparens och likabehandling. Domslutet i förvaltningsrätten blev att göra om upphandlingen.

Den 2 juni 2016 kom ett banbrytande avgörande från EU-domstolen som stadgade att auktorisationssystem inte omfattas av offentlig upphandling om vissa kriterier är uppfyllda. Denna dom ändrar således rättsläget och leder till ett annat resultat än den tidigare utredning som gjordes och påverkar således beslutsunderlaget för upphandlingsmodell.

Auktorisation inom kommunal vuxenutbildning

Sedan 170701 har Vux Norrort inlett auktorisation inom såväl grundläggande som gymnasial vuxenutbildning. Detta arbete har ännu inte pågått tillräckligt länge för att kunna utvärderas men de förväntade positiva effekterna med att introducera auktorisation är:

- Långsiktig stabilitet då en god anordnare som attraherar elever genom att erbjuda bra kvalitet kommer att finnas kvar så länge verksamheten sköter sitt åtagande enligt avtal. Konkurrens en sker på riktigt då attraktionskraften för elever samt den egna insatsen bestämmer (det ekonomiska) utfallet för verksamheten, inte resultatet av upphandlingar vart fjärde år.
- Skärpt avtals- och kvalitetskontroll utvecklas via ett auktorisationskansli, gemensamt för kommunerna Vux Norrort. Avtalsunderlaget för auktorisation av anordnare har skärpts med en tydlig sanktionstrappa vid brister i verksamheten.
- Lägre upphandlingskostnader, eller mer tydligt, minskade resurser som behöver läggas på att få till avtal med leverantörer. Kostnaderna faller inte bort i sin helhet, eftersom företag kan ansöka om auktorisation när som helst

Nacka kommun har sedan många år infört ett kundvalssystem som i stort liknar ett auktorisationssystem. Lärdomar därifrån var att omställningen inneburit en mer omfattande uppföljning initialt, bl.a. på grund av spridning

Datum
2017-11-21

Diarienummer
BUN 2013/0310

Eva Hoas

av elever på så sätt att det var få elever som anmälde sig till vissa kurser. Denna spridning minskade dock över tiden genom ett "naturligt urval". Administrationen med det löpande systemet har med tiden blivit mer regelbundet – även leverantörerna följer vissa cykler. Uppföljningen i form av tillsyn måste dock vara en långsiktig satsning.

Ekonomiska aspekter

Att införa ett system med auktorisation innebär ett behov av att administrera inkommande ansökningar löpande, inte enbart vid upphandlingstillfället samt att utöva tillsyn över ett obegränsat antal aktörer. Detta torde medföra vissa ökade kostnader jämfört med idag, samtidigt som kostnader för upphandling och överprövning torde minska. Samarbetsavtalet inom VuxNorrort reglerar och fördelar kostnaderna för auktorisationskansliet.

Bildnings – och omsorgsförvaltningens uttalande

All vuxenutbildning ska omfattas av auktorisationssystemet. Danderyd ska fortsatt ingå i det samarbetet inom VuxNorrort.

Göran Hedström
Tf Bildningsdirektör

Eva Hoas
Chef myndighet och stöd